

۱۳۷۵

۱۳۷۴

۱۳۶۷

۵۹۸

(۱۳۶۷ ۱۵)

"

"

:

"

"

۱۳۷۵

" در سال ۱۳۳۷ ، چند روز پیش از ۱۶ آذر یک فراخوان چند سطری بر کف دستی کاغذ (که آنوقت ها "تراکت" خوانده می شد) در دانشگاه تهران پخش شد که خبر از برپائی یک گرد همائی در روز ۱۶ آذر در برابر دانشکده حقوق می داد. این خبر به سرعت در دانشگاه پیچید و با وجود چیرگی نظامیان و ساواک و جو هراس و واهمه ای که پدید آورده بودند، شور و هیجانی آمیخته با تردید و احتیاط در دل ها ایجاد کرد.

سر انجام روز ۱۶ آذر فرا رسید. ساعت تعیین شده برای گرد همائی ۱۱ بامداد بود. از نیم ساعت پیش از آن، به تدریج صدها تن از دانشجویان از گوشه و کنار دانشگاه در برابر دانشکده حقوق گرد آمدند. اما بیشتر آنان در گروه های چند نفری در کنار آشنایان و پاره ای نیز تک تک ایستادند. هیاهو و هلله ای در میان نبود. غالب حاضران خاموش بودند و برخی با یکدیگر پچ پچ می کردند. نگاه ها دزدیده و زیرچشمی بود و همه چیز حکایت از هراس و ناباوری داشت. گویی همه انتظار حمله و هجومی تازه را می کشیدند.

ناگهان بانوی جوانی سرفراز و مطمئن به خود، با شهامتی تمام بر ایوان روبروی دانشکده ظاهر شد و با صدائی پرهیجان، اما کشیده و استوار و نافذ، بانگ برداشت که:

" خواهران و برادران عزیزم ! چرا پراکنده اید؟ چرا سرهاتان را به زیر انداخته اید؟ از که می ترسید؟ از چه می ترسید؟ جان من فدای شما ! بر خاموشی و ترس غلبه کنید و خاطره یاران خود را که پنج سال پیش در چنین روزی در همین دانشگاه به خون در غلطیدند، گرامی بدارید !"

صدای آن بانو چنان تأثیر فوری و نیرومندی در روحیه ها گذاشت که همه حاضران بی اختیار سر بلند کردند و کف زدند و گام هائی به پیش برداشتند و تنگاتنگ ایستادند و به دنباله سخنان بانوی سخنران که گزارشی از رویداد ۱۶ آذر و رفتار حکومت جابر با مردم و دانشگاهیان و ارج گذاشتن خاطره دانشجویان از دست رفته بود، گوش فرا دادند و گفتار او را با شور و هیجان تأیید کردند.

من آن بانو را تا آن روز نمی شناختم. دیگران او را به من معرفی کردند: " پروانه فروهر" همسر "داریوش فروهر" (از مبارزان جبهه ملی و حزب ملت ایران که در مبارزه های سال های ۳۲ - ۳۱ او را دیده بودم و می شناختم).

بدینسان، نخستین آئین یادبود آشکار ۱۶ آذر پس از سال ۳۲ با شکست سکوت از سوی بانوی باشهامت و مبارز برگزار گردید و از آن پس، سال به سال بزرگ تر و شکوهمندتر و پرشورتر شد.

۱۳۷۸

۱۳۷۸

۱۳۷۸

۱۶